

ผลการจัดอันดับขีดความสามารถในการแข่งขันด้านดิจิทัล ประจำปี 2567

โดย IMD World Competitiveness Center

เมื่อวันที่ 14 พฤศจิกายน 2567 World Competitiveness Center แห่งสถาบัน IMD – International Institute for Management Development ประเทศสวิตเซอร์แลนด์ ได้เผยแพร่รายงานการจัดอันดับความสามารถในการแข่งขันด้านดิจิทัล ประจำปี 2567 ของ 67 ประเทศ/เขตเศรษฐกิจ โดยในปี 2567 นี้ มี 3 เขตเศรษฐกิจที่เข้าร่วมการจัดอันดับเพิ่มเติมจากปีที่แล้ว ได้แก่ กานา ไนจีเรีย และเปอร์โตริโก

การจัดอันดับนี้เป็นการวัดศักยภาพของประเทศในการนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้ในการพัฒนา หรือที่เรียกว่า “Digital Transformation” ทั้งในภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคสังคม โดยเป็นการวิเคราะห์ประเมินใน 3 ด้านคือ ความรู้ เทคโนโลยี และความพร้อมสำหรับอนาคต ซึ่งจากรายงานการจัดอันดับในปี 2567 แสดงให้เห็นว่า ประเทศที่มีขีดความสามารถในการแข่งขันด้านดิจิทัลสูง เป็นประเทศที่ให้ความสำคัญในการพัฒนาเทคโนโลยีดิจิทัล และนวัตกรรมของตนเองมาก สะท้อนจากจำนวนการจดสิทธิบัตรของเทคโนโลยีขั้นสูง (High-tech patent grants) ความเข้มงวดในการบังคับใช้กฎหมายด้านทรัพย์สินทางปัญญา (Strong enforcement of IP rights) และความมีประสิทธิภาพในการใช้ประโยชน์จาก e-governance (effective utilization of e-governance benefits)

ในปีนี้ เพื่อให้การจัดอันดับสะท้อนภาวะการณปัจจุบันด้านดิจิทัลมากขึ้น IMD ได้เพิ่มตัวชี้วัดใหม่ในมิติของธรรมาภิบาล ธุรกิจ และสังคม รวมถึง AI-อีก 5 ตัวชี้วัด กล่าวคือ 1) Computer science education index 2) AI articles 3) AI Policies passed into law 4) Secure internet servers และ 5) Flexibility and adaptability ที่เป็นผลจากการสำรวจความเห็นของผู้บริหาร (EOS – Executive Opinion Survey) เกี่ยวกับความยืดหยุ่นและศักยภาพในการปรับตัวเมื่อต้องเผชิญความท้าทายใหม่ ๆ ของบุคลากรในประเทศ

ทั้งนี้ ในรายงานผลการจัดอันดับในปีนี้ IMD ได้กล่าวถึงประเด็นสำคัญที่ส่งผลต่อขีดความสามารถในการแข่งขันด้านดิจิทัลของแต่ละประเทศในยุคปัจจุบัน ได้แก่ ความไม่เท่าเทียมกันในการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานทางด้านดิจิทัล (Disparity in the development of digital infrastructure) ทั้งในระดับระหว่างประเทศและภายในประเทศ ความตึงเครียดทางภูมิรัฐศาสตร์ (Geopolitical tensions) ที่ทำให้บางประเทศแข่งขันการเป็นผู้นำด้านดิจิทัลและเกิดการแบ่งแยกของ global digital governance และเป็นอุปสรรคต่อความร่วมมือในด้านที่สำคัญ เช่น cyber security และ data privacy ซึ่งจะส่งผลถึงความไม่เท่าเทียมในการพัฒนาด้านดิจิทัลอีกทางหนึ่ง

ประเทศ/เขตเศรษฐกิจที่มีขีดความสามารถในการแข่งขันด้านดิจิทัลสูงสุด 10 อันดับแรก

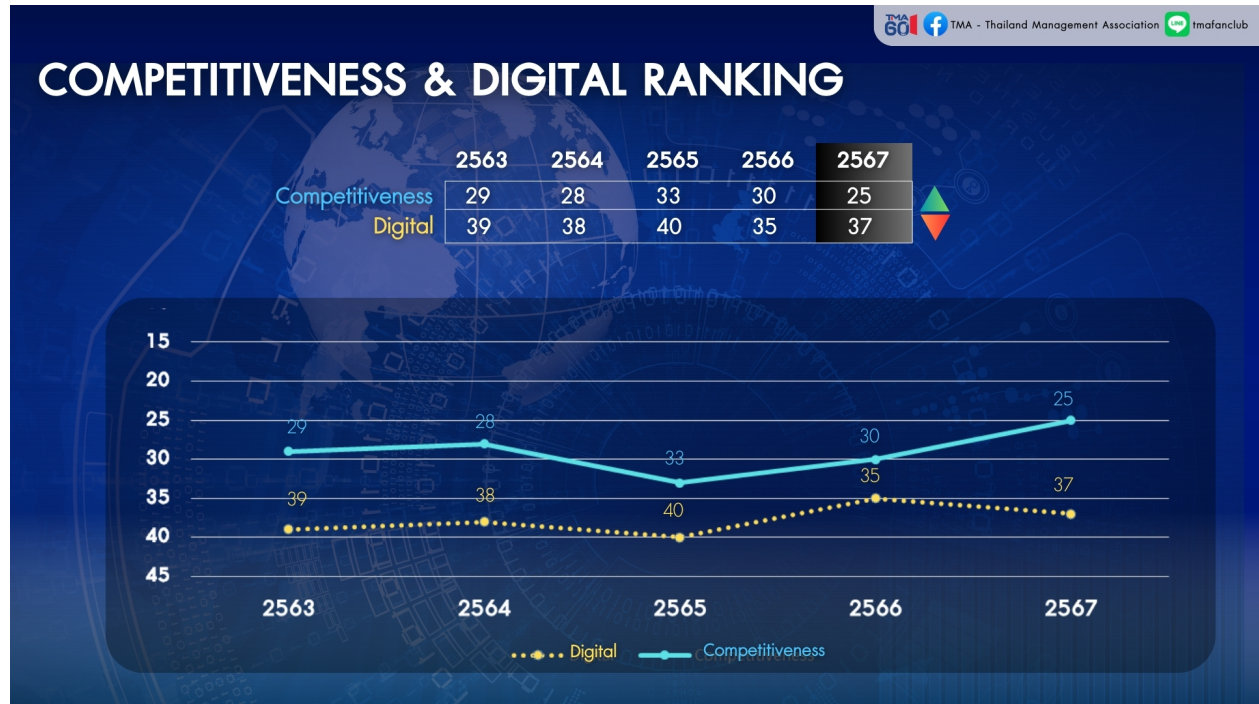
จากจำนวน 67 ประเทศ/เขตเศรษฐกิจทั่วโลก ซึ่งได้รับการจัดอันดับพบว่า ประเทศ/เขตเศรษฐกิจที่มีอันดับความสามารถในการแข่งขันด้านดิจิทัลสูงสุด 10 อันดับแรกในปี 2567 ส่วนใหญ่ยังคงเป็นประเทศในทวีปยุโรป อย่างไรก็ตาม ในปีนี้เป็นที่น่าสนใจว่า มีประเทศในทวีปเอเชียติดใน 10 อันดับแรกถึง 4 ประเทศ ได้แก่ สิงคโปร์ เกาหลีใต้ ฮองกง และไต้หวัน ในส่วนของสหรัฐอเมริกา ที่อยู่อันดับ 1 ในปีที่แล้ว ลดลง 3 อันดับมาอยู่ที่อันดับ 4 ในปีนี้ เป็นผลมาจากความตึงเครียดทางภูมิรัฐศาสตร์กับมหาอำนาจอีกประเทศอย่างจีน ต่อความสามารถในการแข่งขันทางด้านเทคโนโลยีในตลาดโลก และภูมิทัศน์ด้านดิจิทัล (Digital landscape) ของประเทศ

สำหรับประเทศ/เขตเศรษฐกิจอื่นที่ได้รับการจัดอันดับใน 10 อันดับแรก ได้แก่ อันดับ 1 สิงคโปร์ ขยับดีขึ้น 2 อันดับ จากอันดับที่ 3 ในปีก่อน จากความแข็งแกร่งของตัวชี้วัด Management of cities, High-tech patent grants, Banking and financial services และ Public-private partnerships ตามมาด้วยอันดับ 2 สวิตเซอร์แลนด์ ที่ดีขึ้น 3 อันดับจากปีที่แล้ว จากอันดับที่ดีขึ้นอย่างมากของตัวชี้วัด High-tech exports (%), E-Participation และ Cyber security อันดับ 3 เดนมาร์ก ปรับอันดับดีขึ้น 1 อันดับ จากการที่ประเทศให้ความสำคัญและอันดับที่ยอดเยี่ยมในอันดับที่ 1 ของตัวชี้วัด Employee training, Country credit rating, Agility of companies, Attitudes towards globalization, E-Government และ Secure internet servers

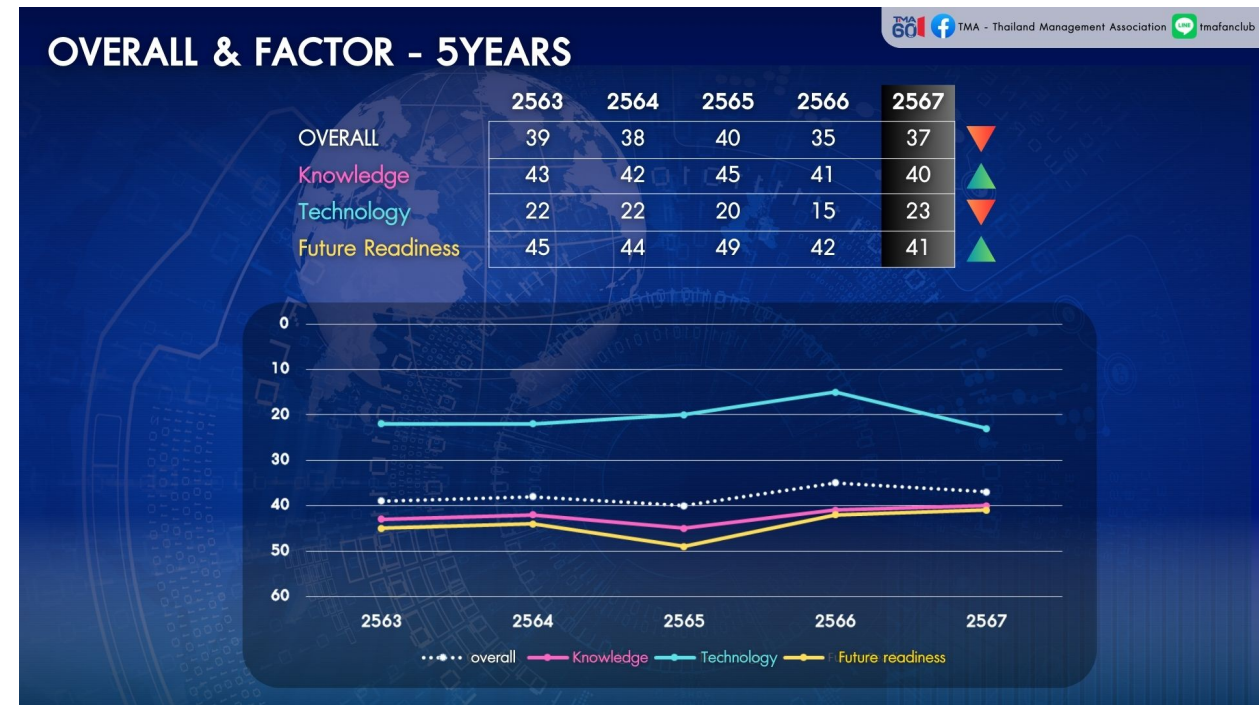
ในส่วนของประเทศที่อยู่ในอันดับ 4 – 10 ของการจัดอันดับในปีนี้มีรายละเอียดดังนี้ อันดับ 4 สหรัฐอเมริกา อันดับ 5 สวีเดน อันดับ 6 เกาหลีใต้ อันดับ 7 ฮองกง อันดับ 8 เนเธอร์แลนด์ อันดับ 9 ไต้หวัน และอันดับ 10 นอร์เวย์

ผลการจัดอันดับของไทย

ในปี 2567 ประเทศไทยอยู่ที่อันดับ 37 ลดลง 2 อันดับจากปีที่แล้ว ซึ่งเป็นผลมาจากการปรับอันดับลดลงค่อนข้างมากของปัจจัยด้านเทคโนโลยี (Technology) จากปีก่อน รวมถึงผลจากการเพิ่มเข้ามาของ 5 ตัวชี้วัดที่ใช้จัดอันดับที่ส่วนใหญ่ไทยยังมีขีดความสามารถในการแข่งขันน้อย โดยเฉพาะตัวชี้วัดที่มีความเกี่ยวข้องกับ AI

ผลการจัดอันดับด้านดิจิทัลของไทยในปัจจุบันหลัก 3 ด้าน พบว่า ผลการจัดอันดับในปีนี้ ประเทศไทยมีผลการจัดอันดับดีขึ้นเล็กน้อยใน 2 ด้าน ได้แก่ ด้านความรู้ (Knowledge) และด้านความพร้อมสำหรับอนาคต (Future Readiness) ที่ต่างดีขึ้น 1 อันดับจากปีก่อน มาอยู่ที่อันดับ 40 และอันดับ 41 ตามลำดับ ในขณะที่ ด้านเทคโนโลยี (Technology) ที่ไทยมีอันดับดีมาโดยตลอด กลับปรับอันดับลงค่อนข้างมากถึง 8 อันดับจากปี 2566 มาอยู่ที่อันดับ 23 ในปีนี้ โดยมีรายละเอียดของแต่ละปัจจัยหลัก ดังนี้

ความรู้ (Knowledge)

ด้านความรู้เป็นการวัดถึงศักยภาพของประเทศในการค้นคว้า ทำความเข้าใจ และเรียนรู้เทคโนโลยีใหม่ผ่านตัวชี้วัดที่เกี่ยวข้องกับศักยภาพของบุคลากร การลงทุนด้านการศึกษา และการวิจัยพัฒนา ในปี 2567 IMD มีการเพิ่มตัวชี้วัดเข้ามาในการวิเคราะห์จัดอันดับทั้งหมด 2 ตัวชี้วัด แบ่งเป็นภายใต้ปัจจัยย่อยด้านการฝึกอบรมและการศึกษา (Training & education) 1 ตัวชี้วัด คือ Computer science education index ไทยอยู่ที่อันดับ 39 และอีก 1 ตัวชี้วัดภายใต้ปัจจัยย่อยด้านการให้ความสำคัญด้านวิทยาศาสตร์ (Scientific Concentration) คือ AI articles ไทยอยู่อันดับที่ 57

ปี 2567 ไทยมีผลการจัดอันดับด้านความรู้ (Knowledge) ดีขึ้นจากปีก่อนเล็กน้อย 1 อันดับ มาอยู่ที่อันดับ 40 เป็นผลมาจากการปรับอันดับดีขึ้นอย่างมากถึง 12 อันดับของปัจจัยย่อยด้านการฝึกอบรมและการศึกษา (Training & education) ที่ในช่วง 5 ปีที่ผ่านมา เป็นปัจจัยย่อยที่ไทยมีขีดความสามารถในการแข่งขันที่ค่อนข้างน้อยตลอดมา จากการที่ตัวชี้วัด Hard Data 2 ตัวชี้วัด ขยับอันดับดีขึ้นมาก ได้แก่ Graduate in Sciences

อันดับ 13 ดีขึ้นจากปีที่แล้ว 25 อันดับ และ Total public expenditure on education อันดับ 32 ดีขึ้นจากปีที่แล้ว 19 อันดับ อย่างไรก็ตาม ภายใต้ปัจจัยย่อยนี้ มีตัวชี้วัดที่เพิ่มเข้ามาใหม่ในปีนี้เป็น 1 ตัว คือ Computer science education index โดยไทยมีขีดความสามารถในระดับปานกลาง ในอันดับ 39

ในขณะที่ปัจจัยย่อยด้านกลุ่มคนที่มีความสามารถ (Talent) และด้านการให้ความสำคัญด้านวิทยาศาสตร์ (Scientific Concentration) ต่างมีอันดับลดลงจากปีก่อน 4 อันดับ มาอยู่ในอันดับที่ 39 และ 42 ตามลำดับ จากอันดับที่ลดลงของหลายตัวชี้วัด ไม่ว่าจะเป็นตัวชี้วัด Educational assessment PISA – Math, Management of cities, Digital/Technological skills, High-tech patent grants และ Total expenditure on R&D (%) โดยภายใต้ปัจจัยย่อยด้านการให้ความสำคัญด้านวิทยาศาสตร์ (Scientific Concentration) ก็มีตัวชี้วัดที่เพิ่มเข้ามาใหม่ในปีนี้เป็น 1 ตัว คือ AI articles ที่ไทยมีขีดความสามารถค่อนข้างน้อยมากในอันดับ 57

ทั้งนี้ ตัวชี้วัดที่นับว่ายังคงเป็นจุดอ่อน (Weaknesses) อย่างต่อเนื่องของไทย ที่ต้องเร่งให้ความสำคัญในการพัฒนาคือ การจ้างงานบุคลากรด้านวิทยาศาสตร์และเทคนิค (Scientific and technical employment) รวมถึงตัวชี้วัดด้านการศึกษาที่ไทยมีอันดับค่อนข้างรั้งท้าย ได้แก่ ตัวชี้วัด Pupil-teacher ratio (tertiary education)

เทคโนโลยี (Technology)

ด้านเทคโนโลยี เป็นการวัดถึงปัจจัยแวดล้อมต่าง ๆ ที่มีผลต่อการพัฒนาเทคโนโลยีดิจิทัล ได้แก่ กฎหมายและกฎระเบียบต่าง ๆ รวมถึงความพร้อมของเงินทุนที่ใช้ในการพัฒนาเทคโนโลยี ในปี 2567 IMD มีการเพิ่มตัวชี้วัดเข้ามาในการวิเคราะห์จัดอันดับทั้งหมด 2 ตัวชี้วัด แบ่งเป็นภายใต้ปัจจัยย่อยด้านกรอบกฎหมาย (Regulatory Framework) 1 ตัวชี้วัด คือ AI policies passed into law และอีก 1 ตัวชี้วัดภายใต้ปัจจัยย่อยด้านโครงสร้างด้านเทคโนโลยี (Technological Framework) คือ Secure internet servers

ด้านเทคโนโลยี ยังคงเป็นปัจจัยหลักที่ไทยมีอันดับขีดความสามารถสูงกว่าโดยเปรียบเทียบกับอีก 2 ปัจจัย อย่างไรก็ตาม ในปีนี้ด้านเทคโนโลยีของไทย มีการปรับอันดับลดลงค่อนข้างมาก จากปัจจัยย่อยด้านโครงสร้างด้านเทคโนโลยี (Technological Framework) ที่อันดับลดลง 6 อันดับจากปีก่อนมาอยู่ที่อันดับ 21 ในปี 2567 จากอันดับที่ลดลงของตัวชี้วัด High-tech exports (%) และ Internet bandwidth speed รวมถึงผลจากอันดับที่ค่อนข้างต่ำของตัวชี้วัดที่เพิ่มเข้ามาใหม่ในปีนี้ได้แก่ Secure internet servers อันดับ 48

นอกจากนี้ ปัจจัยย่อยด้านกรอบกฎหมาย (Regulatory Framework) ก็มีอันดับลดลงจากปีที่แล้ว 5 อันดับเช่นกัน มาอยู่ในอันดับ 36 จากตัวชี้วัดที่เป็นผลสำรวจความคิดเห็นของผู้บริหาร (EOS) 3 ตัวชี้วัด ที่อันดับลดลงค่อนข้างมาก ได้แก่ ตัวชี้วัด Immigration laws, Intellectual property rights และ Scientific research legislation รวมถึงตัวชี้วัดที่เพิ่มเข้ามาใหม่ภายใต้ปัจจัยย่อยนี้ 1 ตัว คือ AI policies passed into law ซึ่งไทยมีขีดความสามารถในระดับปานกลางในอันดับ 39 เหล่านี้

ในขณะที่ ปัจจัยย่อยเรื่องตลาดทุน (Capital) มีอันดับลดลงเล็กน้อย 1 อันดับ มาอยู่ที่อันดับ 13 จาก 67 ประเทศ เป็นผลจากตัวชี้วัดที่มีอันดับลดลงคือ Funding for technological development, Investment in Telecommunications และ Venture capital

ความพร้อมสำหรับอนาคต (Future readiness)

ด้านความพร้อมสำหรับอนาคต เป็นการพิจารณาถึงความสามารถของทุกภาคส่วน ทั้งภาครัฐ เอกชน และสังคม ในการนำเทคโนโลยีมาใช้ ซึ่งพิจารณาจากตัวชี้วัดด้านการใช้อินเทอร์เน็ตในกิจกรรมต่าง ๆ การใช้หุ่นยนต์ในภาคอุตสาหกรรม และการใช้เครื่องมือ data analytics ในภาคธุรกิจ และ e-Government ในภาครัฐ เป็นต้น โดยในปี 2567 IMD มีการเพิ่มตัวชี้วัดเข้ามาในการวิเคราะห์จัดอันดับอีก 1 ตัวชี้วัด ภายใต้ปัจจัยย่อยทัศนคติที่ยืดหยุ่น (Adaptive Attitudes) คือ Flexibility and adaptability ซึ่งเป็นตัวชี้วัดจากผลการสำรวจความคิดเห็นของผู้บริหาร (EOS) เกี่ยวกับความยืดหยุ่นและศักยภาพในการปรับตัวเมื่อต้องเผชิญความท้าทายใหม่ ๆ ของบุคลากรในประเทศ

ด้านความพร้อมสำหรับอนาคต ยังคงเป็นปัจจัยหลักที่ไทยมีอันดับขีดความสามารถไม่มากนัก โดยปรับอันดับดีขึ้นจากปีที่แล้วเพียง 1 อันดับ มาอยู่อันดับ 41 ในปีนี้ อย่างไรก็ตาม มี 2 ปัจจัยย่อยที่มีอันดับดีขึ้นค่อนข้างมาก ได้แก่ ปัจจัยย่อยเรื่องความคล่องตัวของธุรกิจ (Business Agility) ดีขึ้น 9 อันดับมาอยู่ที่อันดับ 25 จากตัวชี้วัด Entrepreneurial fear of failure ที่อันดับดีขึ้นถึง 14 อันดับจากปีก่อนมาอยู่ในอันดับที่ 37 และปัจจัยย่อยทัศนคติที่ยืดหยุ่น (Adaptive Attitudes) ที่มีอันดับดีขึ้น 6 อันดับ จากตัวชี้วัด Smartphone possession อันดับ 26 ดีขึ้น 4 อันดับ และ Internet retailing อันดับ 38 ดีขึ้น 2 อันดับ จากอัตราการครอบครองสมาร์ทโฟนของครัวเรือนไทยที่มากขึ้น และจำนวนมูลค่าธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ของไทยที่สูงขึ้นเมื่อเปรียบเทียบกับปีก่อน รวมถึงตัวชี้วัดที่เพิ่มเข้ามาในการวิเคราะห์จัดอันดับอีก 1 ตัวชี้วัด ภายใต้ปัจจัยย่อยนี้คือ Flexibility and adaptability ซึ่งเป็นตัวชี้วัดจากผลการสำรวจความเห็นของผู้บริหาร (EOS) เกี่ยวกับความยืดหยุ่นและศักยภาพในการปรับตัวเมื่อต้องเผชิญความท้าทายใหม่ ๆ ของบุคลากรในประเทศ โดยไทยมีอันดับขีดความสามารถค่อนข้างดีในอันดับ 27

ทั้งนี้ ตัวชี้วัดที่นับว่ายังคงเป็นจุดอ่อน (Weaknesses) อย่างต่อเนื่องของไทย ที่ต้องเร่งให้ความสำคัญในการพัฒนาสำหรับปัจจัยด้านความพร้อมสำหรับอนาคต คือ ตัวชี้วัด Tablet possession อันดับ 57, Software piracy อันดับ 57 และ Privacy protection by law exists อันดับ 54 จาก 67 ประเทศ ซึ่งจำเป็นที่ไทยต้องให้ความสำคัญในการยกระดับพัฒนาศักยภาพในการแข่งขันด้านดิจิทัลใน 3 ตัวชี้วัดนี้อย่างต่อเนื่องต่อไป

ไทยกับเขตเศรษฐกิจในกลุ่มภูมิภาคอาเซียน (ASEAN)

ในระดับอาเซียนที่ IMD มีการจัดอันดับเขตเศรษฐกิจในภูมิภาคนี้รวม 5 เขตเศรษฐกิจนั้น สิงคโปร์ยังคงเป็นประเทศที่มีขีดความสามารถในการแข่งขันทางด้านดิจิทัลสูงสุดในกลุ่มภูมิภาคอาเซียนเช่นเดียวกับปีที่ผ่านมา รวมถึงจาก 67 เขตเศรษฐกิจที่ได้รับการจัดอันดับในปี 2567 สาเหตุจากปัจจัยด้านความพร้อมสำหรับอนาคตที่สิงคโปร์มีอันดับดีขึ้นจากปีที่แล้วอย่างมากถึง 9 อันดับมาอยู่อันดับที่ 1 ในปีนี้ รองลงมาคือ มาเลเซีย อันดับ 36 ลดลงจากปีที่แล้ว 3 อันดับ เป็นผลจากการปรับอันดับลดลงของทั้ง 3 ปัจจัยหลักไม่ว่าจะเป็นความรู้ เทคโนโลยี และความพร้อมสำหรับอนาคต ตามมาด้วยไทยในอันดับที่ 3 ของอาเซียน ซึ่งมีอันดับลดลงจากปีก่อน 2 อันดับมาอยู่ที่อันดับ 37 แต่ที่น่าจับตามองคืออินโดนีเซีย แม้จะยังตามหลังมาเลเซียและไทย แต่มีแนวโน้มอันดับดีขึ้นเรื่อย ๆ อย่างต่อเนื่อง ทั้งผลการจัดอันดับรวม (IMD World Competitiveness Ranking) และผลการจัดอันดับด้านดิจิทัล (IMD World Competitiveness Ranking) ที่ขยับดีขึ้น 2 อันดับมาอยู่ที่อันดับ 43 ในปีนี้ จากอันดับของปัจจัยด้านความพร้อมสำหรับอนาคตของอินโดนีเซียที่ดีขึ้นจากปีที่แล้วอย่างมากถึง 13 อันดับมาอยู่อันดับ 30 และปัจจัยด้านความรู้ดีขึ้นถึง 7 อันดับมาอยู่อันดับ 53 ในขณะที่ฟิลิปปินส์ อันดับลดลง 2 อันดับจากปี 2566 มาอยู่ที่อันดับ 61 ในปีนี้ ทำให้รั้งท้ายในกลุ่มภูมิภาคอาเซียน

บทสรุป

จากรายงานการจัดอันดับความสามารถในการแข่งขันด้านดิจิทัลประจำปีนี้ IMD ตั้งข้อสังเกตว่าประเทศที่เป็นผู้นำในด้านความสามารถในการแข่งขันด้านดิจิทัลต่างเป็นประเทศที่มีการพัฒนาที่สมดุลในทั้ง 3 ปัจจัยหลักของการจัดอันดับ ได้แก่ ความรู้ เทคโนโลยีและความพร้อมสำหรับอนาคต ส่วนประเทศที่ยังอยู่ในระดับรองลงมา อาจมุ่งเน้นแนวทางในการพัฒนาที่แตกต่างกันตามบริบทของแต่ละประเทศ “ทั้งนี้ เมื่อพิจารณาในมุมมองของประเทศไทย เราควรให้ความสำคัญกับประเด็นที่เป็นรากฐานของการพัฒนาคือการพัฒนาทรัพยากรบุคคลทั้งในระบบการศึกษาและที่อยู่ในกำลังแรงงาน โดยเฉพาะในด้านวิทยาศาสตร์เทคโนโลยี และ AI ที่สะท้อนผ่านผลการจัดอันดับที่ค่อนข้างต่ำในหลายตัวชี้วัด นอกจากนี้ ยังต้องเร่งปรับปรุงด้านกฎหมายและกฎระเบียบให้ก้าวทัน

เทคโนโลยี และปรับปรุงกลไกที่สนับสนุนให้เกิดการลงทุนและพัฒนาเทคโนโลยีให้มีความคล่องตัวและมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น” นายธีรนนท์ ศรีหงส์ ประธานศูนย์เพื่อการพัฒนาความสามารถในการแข่งขัน TMA กล่าว

เกี่ยวกับสมาคมการจัดการธุรกิจแห่งประเทศไทย (TMA)

TMA เป็นองค์กรไม่แสวงหากำไร ที่ตั้งขึ้นเพื่อเป็นศูนย์กลางในการสร้างเสริมความเป็นเลิศของผู้บริหาร เพื่อมุ่งสู่การยกระดับขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศไทย โดยมีความร่วมมือกับพันธมิตรที่มีชื่อเสียงทั้งในระดับประเทศและในระดับโลก อาทิเช่น International Institute for Management Development-Switzerland (IMD) ในการทำการสำรวจขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศไทย หรือความร่วมมือกับมหาวิทยาลัยระดับ Ivy League ในอเมริกาและทีมผู้เชี่ยวชาญจากซิลิคอนวัลเลย์ในการฝึกอบรมพัฒนาผู้บริหาร รวมถึงความร่วมมือกับวิทยากรชั้นนำในประเทศไทยในการพัฒนาศักยภาพผู้บริหารในรูปแบบต่าง ๆ นอกจากนี้ TMA ยังให้บริการที่ปรึกษา บริการงานวิจัย และจัดการประชุมระดับนานาชาติ และทำกิจกรรมเพื่อสร้างเครือข่ายสำหรับทั้งภาครัฐและเอกชน โดยนับตั้งแต่องค์กรก่อตั้งขึ้นในปี พ.ศ. 2507 มีผู้ใช้บริการเพื่อการพัฒนา กับ TMA มาแล้วมากกว่า 350,000 คน

สอบถามรายละเอียดเพิ่มเติม ติดต่อ :

คุณทศนันท์ ปรีรติภูมิเศรษฐ์ ผู้จัดการ ศูนย์เพื่อการพัฒนาความสามารถในการแข่งขัน TMA (TMA Center for Competitiveness) เบอร์โทร. 023197677 ต่อ 277 , E-mail : tossanun@tma.or.th